

György Tózsér

Oradea, Str. Tr. Grozăvescu, nr.2, Bloc Pb 83, ap. 18

Tel / Fax : 0259 / 41 55 91 ; Mobil: 0755 936 206; gy.tozser@gmail.com: facebook: Gyorgy Tozser

Site: www.summainfo.ro

SCRISOARE DESCHISĂ

Către:

**D-na Ecaterina Andronescu,
ministru/ MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE**

Stimată Doamnă,

Prin prezenta vă solicit câteva informații referitoare la motivele care au stat la baza deciziei în urma căreia în manualele elevilor din clasa a VIII-a din zilele noastre nu se (mai) regăsesc POLIEDRELE PERFECTE (PLATONICE). Cine a decis așa? Când s-a decis așa? Pe baza căror argumente s-a decis așa?

Subsemnatul am decis să vă pun la dispoziție cât mai multe informații legate de GEOMETRIA EUCLIDIANĂ (în general) și POLIEDRELE PERFECTE (în special).

Prima descriere publică a celor 5 (cinci) poliedre perfecte îi aparține lui Platon. În dialogul TIMAIOS cele 5 solide sunt descrise în analogie cu ELEMENTELE (foc, pământ, aer, apă, Univers). După căderea Constantinopolului Marsilio Ficino a tradus toate operele lui Platon (1462-1468), Luca Paccioli și Leonardo da Vinci fiind printre cei care au excelat în GEOMETRIA EUCLIDIANĂ prin „De divina proportione” și nu numai.

În România TIMAIOS a apărut o singură dată, vol. VII OPERE, Platon, Editura Științifică.

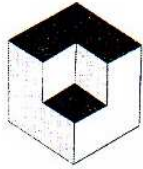
Cum în propagarea informațiilor știm din publicitate că unitatea de măsură e MIA DE PERECHI DE OCHI, voi da în continuare niște numere:

- 1) OPERE, vol. VII, Platon, Editura Științifică – TIRAJ NESPECIFICAT – 1993 (cca. 10.000)
- 2) OPERE (3 volume), Platon, Editura Europa, Budapesta - 1984 (20.000 exemplare)

Comparând tirajele de la punctele 1 și 2 nu-s necesare formidabile cunoștințe de psihosociologie pentru a trage concluzii.

Față de tirajele amintite mai sus avem valori mult mai mari în cazul manualelor școlare:

- 3) MATEMATICĂ, manual pentru clasa a VIII-a, anul 1974, tiraj: 289.100 exemplare, (partea de geometrie a fost elaborată în 1967, A. Hollinger și Carina Pârvulescu);
- 4) GEOMETRIE, manual pentru clasa a VIII-a, anul 1976, 317.665 exemplare. Carevasăzică, o medie de cca. 300.000/an între anii 1967 – 1976. În manualele precizate la punctele 3 și 4 POLIEDRELE PERFECTE sunt prezentate sumar, alături apar și imaginile.

György Tózsér

Oradea, Str. Tr. Grozăvescu, nr.2, Bloc Pb 83, ap. 18

Tel / Fax : 0259 / 41 55 91 ; Mobil: 0755 936 206; gy.tozser@gmail.com: facebook: Gyorgy Tozser

Site: www.summainfo.ro

În anii '70 Editura Albatros:

5) DE LA TALES LA EINSTEIN, Eugen Rusu, 1971 – „Poliedre regulate”, pag. 33-37;

6) A DOUA CARTE CU PROBLEME CELEBRE, Florica T. Câmpan; „Depsre poliedrele regulate și semiregulate” pag. 197 – 253; tiraj neprecizat;

7) VARIA MATHEMATICA, George Șt. Andonie, 1977 - „Poliedre regulate”, pag. 60-64, (73.500 exemplare)

Cert este că elevul de astăzi din clasa a VIII-a din România nu găsește în manualul plătit din bani publici POLIEDRELE PERFECTE. Putem spune că este chiar DISCRIMINAT fără să-și dea măcar seama ...

Despre importanța geometriei euclidiene amintește Platon și în „REPUBLICA”, scrie Alain (Emile Chartier), René Thom, Michael Atiyah și Ramesh Kapadia în „Provocarea științei”/Solomon Marcus (Editura politică, 1988) – v. ANEXA.

Dacă geometria euclidiană începe cu PUNCTUL, POLIEDRELE PERFECTE (apoi cele arhimedice și catalane!) sunt un POEM, iar POLIEDRELE KEPLER – POINSOT sunt o SIMFONIE.

Nu puțini au fost artiștii plastici care s-au inspirat din solidele platonice: Leonardo da Vinci, Jacopo de Barbari, Albrecht Dürer, Salvador Dali, Victor Vasarely, Constantin Brâncuși, Maurice Escher și mulți alții. Omul care nu cunoaște POLIEDRELE PERFECTE și NUMĂRUL DE AUR nu va putea să-nțeleagă arta celor amintiți.

Doamnă ministru,

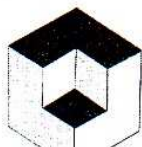
Prin eliminarea din manuale a POLIEDRELOR PERFECTE se masacrează GEOMETRIA EUCLIDIANĂ.

Vă mai ofer un amănunt: Cum în Școala lui Pitagora poliedrele perfecte au fost considerate secrete (ținute sub jurământ) s-a consemnat că Hipassos a fost condamnat la moarte pentru divulgarea secretului. După ce Platon le-a publicat în TIMAIOS nu mai putem vorbi despre secrete. Putem, în schimb, observa că masoneria insinuează că deține secrete (multișoare) legate de GEOMETRIE. Poveștile și legendele n-au ce căuta printre aceste rânduri, dar trebuie să menționez că în revista „Q Magazine” (oct. 2010) Remus Borza (actualmente parlamentar) afirmă că „România e stat masonic” ... Doar observ că prin eliminarea POLIEDRELOR PERFECTE din manualul de-a VIII-a s-a realizat scoaterea din mentalul colectiv a unor informații care fac parte din patrimoniul cultural al omenirii. Întrebarea-i dacă asta s-a făcut conștient sau a fost un „accident” datorat NEȘTIINȚEI?

Potrivit Art. 33 din Constituția României statul are obligații față de cetățean în privința culturii. Obiectele de care s-au ocupat Pitagora, Platou, Descartes, Leibniz, Kepler și alții sunt valori culturale de primă mărime ... Poate găsiți și soluții pentru a corecta eroarea de decizie potrivit jurământului Dvs. de ministru.

Oradea, 12.02.2019

Cu mulțumiri
György Tózsér

György Tózsér

Oradea, Str. Tr. Grozăvescu, nr.2, Bloc Pb 83, ap. 18

Tel / Fax : 0259 / 41 55 91 ; Mobil: 0755 936 206; gy.tozser@gmail.com; facebook: Gyorgy Tozser

Site: www.summainfo.ro

-ANEXA-

Socotesc ridicol să lăsăm, pe seama copiilor și a familiilor învățarea cutărui sau cutărui lucru. De asemenea e ridicol ca statul să fie acuzat că vrea să impună anumite studii. Nimeni nu trebuie să aleagă, iar alegerea e făcută. Napoleon, cred, a exprimat în două cuvinte ceea ce e necesar să știe oricine cât mai bine posibil : geometria și latina. Să extindem sensul : înțelegem prin latină studiul operelor de seamă și, mai ales, studiul întregii poezii omenești. Cu asta s-a spus totul.

Geometria este cheia naturii. Cine nu-i geometru, nu va percepe niciodată bine această lume unde trăiește și de care depinde. Mai degrabă va visa după impulsul momentului, înșelându-se el însuși cu privire la forța ce îi e potrivnică, apreciind prost, chibzuind prost, în chip dăunător și nefericit. Nu înțeleg însă că trebuie să fie studiate toate științele naturii ; nu, ci să fie orânduit spiritul ținându-se seama de obiect, după necesitatea clar percepută. Nu trebuie mai mult, dar nici mai puțin nu trebuie. Acela care nu știe nimic despre necesitatea geometrică, va fi lipsit chiar de ideea necesității exterioare. Toată fizica și toată istoria naturală împreună nu i-o vor oferi. Deci puțină știință, dar știință temeinică și totdeauna dovada cea mai riguroasă. Farmecul geometriei e că are „caturi” de probe și în toate o anume netezime și vigoare. Sfera și prisma așadar să ne dea lecții despre lucruri. Cui ? Tuturor. E o glumă bună să hotărâști că un copil nu va ști geometrie, deoarece îi va fi-anevoios s-o înțeleagă ; dimpotrivă, e un semn că trebuie s-o deprindă cu multă răbdare. Thales nu cunoștea toată geometria noastră ; dar ce știa, știa bine. Astfel, cea mai neînsemnată înțelegere a necesității va fi o lumină pentru o viață întreagă. Deci nu numărați orele, nu cântăriți aptitudinile, ci doar spuneți : „Trebuie !”

Poezia este cheia orânduirii omenești și, după cum am spus adeseori, oglinda sufletului. Dar nu poezia neghioabă, căreia, i se caută rime anume pentru copii ; dimpotrivă, cea mai aleasă poezie, cea mai venerată. În această privință se găsesc destui care spun că n-o va înțelege de fel copilul. Fără nici o îndoială, la început n-o va înțelege. Dar forța poeziei constă în aceea că, la fiecare lectură, mai întâi — înainte de a ne instrui, prin sunete și ritm — nu creează o anumită stare sufletească, după un model uman universal. Ceea ce-i bine și pentru copil, mai ales pentru copil. Cum va deprinde să vorbească, dacă nu disciplinându-și natura animală după acest ciripit omenesc pe care „il aude? învățați-l așadar să recite cu foarte multă luare aminte frumosul ciripit. Astfel, orânduindu-și mai întâi pasiunile, va fi în stare să înțeleagă toate pasiunile, înălțându-se apoi de îndată la nivelul simțământului, punct de observație de unde descoperim întregul peisaj uman.

Dar e bădăran și parcă ar fi un sălbatic. E nepăsător față de aceste lucruri ? Nu cred deloc. Poezia mare îi captivează pe toți. Cei mai aspri truditori vor poezia cea mai aleasă. Nu-i nevoie de mai puțin împotriva schimonoselii, care-i și ea un fel de poezie, dar fără de folos. Deci toată poezia pentru toți, pe cât se va putea ; și tot graiul omenesc pe cât se va putea. Omul care nu este disciplinat potrivit acestei imitații, nu este un om.

Geometrie și poezie : e de ajuns. Una o cumpănește pe cealaltă. Dar trebuie amândouă. Homer și Thales îl vor conduce de mână. Copilul are ambiția de a fi bărbat ; nu trebuie să-l înșelăm ; mai puțin încă să-i oferim să aleagă din ceea ce nu știe. Căci de nu, catechismul ne-ar face de răs. Fiindcă teologii îi învățau pe toți tot ce știau, oprindu-se la spiritele îndărătnice. Și în caz de îndoială, botezau orice avea formă omenească. Oare să stăm să alegem, noi ceilalți și să refuzăm botezul omenesc ușuratecului sau molăului ?

Geometria euclidiană a fost sacrificată nu numai în Franța, ci și în alte țări, de exemplu în Anglia, fapt care a provocat reacția unui alt mare geometru, Michael Atiyah (la Conferința Internațională de Educație Matematică din 1976). Mai recent, un matematician de la Poly-technic of the South Bank, din Londra, Ramesk Kapadia, a susținut o teză de doctorat privind importanța pedagogică a geometriei euclidiene și a publicat un articol în acest sens (*Bring back geometry*, „The Mathematical Intelli-gencer”, vol. 7, 1985, no. 2, p. 53, 54, 65). Kapadia susține că nu există domeniu mai adecvat decât geometria euclidiană pentru a le explica elevilor în ce constă gândirea deductivă, gândire care s-ar afla în inima matematicii și ar separa matematica de orice altă disciplină. Nu avem gândire deductivă și în aritmetică sau în combinatorică ? Da-, recunoaște Kapadia, dar geometria are avantajul de a face apel la desene și figuri care facilitează sesizarea unei probleme ca un întreg. Acest suport vizual este foarte important în educația matematică a copilului. Kapadia invocă faptul că, atât din punct de vedere matematic cât și istoric, geometria euclidiană își merită un loc în programele școlare. Influența ei se exercită mult dincolo de granițele matematicii, fiind primul și cel mai important exemplu de sistem deductiv. Geometria euclidiană este o parte esențială a moștenirii culturale. Axiomele ei sunt acceptabile intuitiv ; chiar în ceea ce privește postulatul paralelelor, cei mai mulți se arată surprinși la ideea că el ar putea să nu fie satisfăcut. Problemele de geometrie sunt de o mare varietate și de grade de dificultate mergând de la banale la foarte grele, ceea ce permite antrenarea totalității elevilor. Desigur, nu e nici posibil nici de dorit să se predea toate cărțile lui Euclid. Kapadia este de părere că rezultatele din primul volum al *Elementelor*, privitoare la triunghiuri, pot fi studiate experimental. Volumul al treilea, dedicat cercului, se pretează cel mai bine unui tratament deductiv.

De fapt, esența pledoariei lui Kapadia are în vedere importanța figurilor și desenelor în educația matematică a copiilor, în ciuda faptului că multe rezultate din ultima sută de ani, mai cu seamă în Analiza matematică, s-au dovedit a fi în contradicție cu intuiția vizuală comună. Totuși, crede Kapadia, în cele mai multe cazuri figurile și desenele ne orientează în direcția cea bună. Prin înlocuirea geometriei cu algebra, suportul vizual al matematicii școlare a slăbit considerabil. Îl putem recupera și altfel decât aducând înapoi geometria ?

ALAIN (Emile Chartier)
II Studii și eseuri, vol. II, bpt, Ed. Minerva, 1973, pag. 238-240

2
"PROVOCAREA ȘTIINȚEI" Solomon Marcus
Ed. Politicair, 1988 (pag. 416-419)